

Joanna Farysej

Wstęp

Przegląd Naukowo-Metodyczny. Edukacja dla Bezpieczeństwa nr 1, 7-9

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WSTĘP

Szanowni Czytelnicy,

przed Wami 18 numer Przeglądu Naukowo-Metodycznego, a w nim artykuły z takich dziedzin wiedzy, jak bezpieczeństwo wewnętrzne, bezpieczeństwo narodowe, pedagogika i zarządzanie.

Autor pierwszego artykułu w dziale Bezpieczeństwa wewnętrznego, Marek Zawartka, wskazuje na jedną z największych bolączek współczesnego sportu, a mianowicie zjawisko chuligaństwa stadionowego i omawia szczegółowo zagadnienie prawnych uregulowań zwiększających poczucie bezpieczeństwa w trakcie imprez masowych, ze szczególnym uwzględnieniem meczy piłki nożnej rozgrywanych na stadionach piłkarskich. Autor próbuje również odpowiedzieć na pytanie o skuteczność i efektywność dotychczasowych działań podjętych w Polsce i w innych państwach Unii Europejskiej w zakresie zapobiegania agresywnym zachowaniom. Doskonałym podsumowaniem przeprowadzonej przez niego analizy dokumentów jest zapis Ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych z 20 marca 2009 r., podkreślający, że „Rozwiązania problemu chuligaństwa stadionowego nie można upatrywać tylko i wyłącznie w ostrzejszym prawie, zwiększonej liczbie zakazów czy sprawniej działającej Policji lub nałożeniu więcej obowiązków na organizatorów imprez. Potrzeba jest społecznego wysiłku obejmującego dom, szkołę, środowisko lokalne na rzecz przywrócenia wartości i autorytetów, a to wymaga wieloletniej pracy wykraczającej poza stadiony sportowe.”

Autorzy kolejnego artykułu, Łukasz Szarpak i Magdalena Anna Dec omawiają rolę wybranych służb i podmiotów ratowniczych podczas wypadków drogowych. Przypominają, że zapobieganie wypadkom drogowym nie należy jedynie do służb i podmiotów ratowniczych (np. Państwowej Straży Pożarnej, Państwowego Ratownictwa Medycznego), ale wymaga także podjęcia interdyscyplinarnych działań administracji (w takim samym stopniu rządowej jak i samorządowej) oraz podmiotów zajmujących się zapewnieniem bezpieczeństwa. Podkreślając wagę wysokiej efektywności i profesjonalizmu w działaniach służb i podmiotów ratowniczych, wskazują na system zarządzający zdarzeniem podczas akcji ratowniczej (ICS), który umożliwi przeprowadzenie sprawnej akcji ratowniczej.

Dział Bezpieczeństwa narodowego otwiera artykuł Teresy Truś i Małgorzaty Bładacz-Marek, ukazujący problem transportu kolejowego i sieci kolejowej w Polsce i Europie. Badaczki podkreślają istotną rolę kolei w transporcie lądowym, zwłaszcza w kontekście tranzytowego położenia Polski pomiędzy Europą Wschodnią i Zachodnią. Omawiają kolejno takie zagadnienia, jak m.in.: organizacja kolejowych przewozów towarowych, przepisy prawa w przewozie kolejowym czy zasady przeładunku i przewozów. Stawiają one również hipotezę, że polskie PKP Cargo zaczyna odgrywać coraz większą rolę w przewozach europejskich.

Z kolei Zbigniew Pietras i Wioletta Rudnicka-Bykowska w swoim tekście przedstawiają prognozy zagrożeń systemów IT pod względem liczby, procentowego rozkładu zagrożeń wirusami, piractwa komputerowego oraz nadużyć internetowych, w tym: kradzieży informacji oraz niszczenia i zniszczenia a także zmiany informacji (szczególnie tych istotnych). Autorzy zwracają uwagę na

fakt kluczowego znaczenia tych systemów dla zachowania ciągłości pracy przemysłu, usług, a nawet dla istnienia całych skupisk ludzkich oraz podkreślają konieczność priorytetowego traktowania bezpieczeństwa systemów IT. Z przedstawionych przez nich danych wynika, że rozmiary zagrożeń internetowych wzrosły w ciągu minionego roku aż o 240% (sic!); co gorsza, wzrosła nie tylko ilość złośliwego oprogramowania, ale również zakres jego oddziaływania. Aby te alarmujące statystyki miały szansę się zmniejszyć, proponują inne podejście do bezpieczeństwa: „zamiast mówić o bezpieczeństwie organizacji, lepiej postawić sobie za cel zmniejszanie ryzyka do minimum. (...)”

W dziale Pedagogiki polecamy ciekawe rozważania Magdaleny Giercarz-Borkowskiej nt. edukacji domowej w odniesieniu do polityki oświatowej we współczesnym świecie. Autorka przedstawia krańcowo różne podejścia współczesnych państw do edukacji domowej. Omawia najgłośniejsze przypadki szykan, kar i odseparowania dzieci od rodziców, chcących je edukować w domu i dowodzi, że m.in. w Szwecji i w Niemczech gwarantowane w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka prawo rodziców do decydowania o rodzaju wychowania i edukacji ich dziecka, pozostaje martwą literą prawa. Przedstawia także tolerancję państwa wobec tego typu edukacji na przykładzie Wielkiej Brytanii, Rosji i Tajwanu. Ostatni fragment tekstu poświęcony jest analizie warunków do rozwoju idei edukacji i możliwości jej praktykowania na terenie Polski.

W tym samym dziale Rafał Pilarek, odwołuje się do najbardziej istotnych pojęć związanych z pojęciem tolerancji etnicznej oraz przedstawia założenia projektu badawczego, dotyczącego stereotypów etnicznych i postaw uczniów szkół średnich w którym udział wezmą uczniowie polskich szkół średnich z Polski, Białorusi i Kanady.

Z kolei Anna Pierzchała bada rolę specyficznych relacji zależności pomiędzy nauczycielem i jego wychowankiem dla rozwoju autonomii jednostki. W odniesieniu do psychologicznej koncepcji analizy transakcyjnej badaczka analizuje symbiozę na gruncie edukacyjnym zarówno w jej wymiarze jawnym, jak i ukrytym, określa jej następstwa i możliwe przyczyny. Charakterystyka zjawiska służy Autorce za inspirację do nakreślenia możliwych dróg przeciwdziałania symbiozie, którą uznaje za istotną barierę edukacyjną.

Odmienne zagadnienie prezentują w swoim artykule Anna Roszmann, Marcelina Skrzypek-Czerko, Agnieszka Kruk, Aleksandra Gaworska-Krzemińska i Jarosław Sławek. Grupa badaczy omawia funkcjonowanie w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym projektu COHAB jako przykładu nowoczesnej metody nauczania. Na czym polega ów projekt? Otóż, jak piszą badacze, Katedra Pielęgniarstwa Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego jest jednym z partnerów projektu COHAB „Coordination and integration of higher education and the labour market around the South Baltic Sea” finansowanego z Programu Południowy Bałtyk (www.cohab.eu), który rozpoczął się w 2011 roku i potrwa do czerwca 2014 roku. W projekcie współpracuje 7 partnerów z 5 europejskich państw. Ma on na celu kontynuację oraz rozszerzenie programów rozwoju i integracji krajów nadbałtyckich (EUSBSR) zapoczątkowanych w 2006 roku przez Komisję Europejską, rozszerzenie oraz wzmocnienie istniejącej współpracy w zakresie edukacji, dotyczącej dziedziny pedagogiki oraz pielęgniarstwa. Cele swoje chce osiągnąć poprzez zastosowanie najnowocześniejszej technologii w zakresie wideokonferencji oraz sprzętu Smartbord. Projekt ma na celu identyfikację barier

i możliwości w zakresie mobilności studentów pielęgniarstwa i pedagogiki. Poprzez program pilotażowy, który obejmuje wyjazdy studyjne, letnią szkołę oraz kurs nauczania przy zastosowaniu wideokonferencji i e-learningu, członkowie projektu będą mieli możliwość praktycznego wykorzystania nowoczesnej technologii w praktyce edukacyjnej.

W dziale Zarządzania Aneta Parkes charakteryzuje kilka form doskonalenia zawodowego, tj. *coaching*, *mentoring* i *sponsoring*. Doskonalenie zawodowe rozumiane jest tu jako proces podnoszenia i rozwijania kwalifikacji, czyli część procesu rozwoju pracowników.

Dwa ostatnie artykuły w dziale Zarządzania koncentrują się wokół zasobów ludzkich w organizacji: Elżbieta Radochońska-Wasiewicz omawia rolę zasobów ludzkich w podnoszeniu konkurencyjności przedsiębiorstw, zaś Joanna Gajda, Seweryn Cichy i Adrian Gaudy skupiają się w swoich rozważaniach na rozwoju zawodowym pracowników. Autorzy obu tekstów traktują świadome inicjowanie działań rozwojowych dla pracowników w kategoriach inwestycji dla przedsiębiorstwa, inwestycji umożliwiającej osiągnięcie strategicznych celów przez organizację.

Życzę interesującej lektury.

Joanna FARYSEJ